

BESLUT

2020-03-25

Dnr: 20/00458

SAKEN

Rapport, SVT1, 2020-01-25, inslag om droginformation i svenska skolor; fråga om opartiskhet och saklighet

BESLUT

Inslaget frias. Det strider inte mot kraven på opartiskhet och saklighet.

ANMÄLAN

Anmälaren som företräder Riksorganisationen för ett drogfritt Sverige anför sammanfattningsvis följande.

Inslaget var vinklat, innehöll massor av felaktigheter och kopplade vår organisation till Scientologikyrkan. Vår organisation är religiöst och politiskt obunden. All vår droginformation i material, på hemsidor och i texter är grundat på vetenskap och forskning. Det framkom inte att vi svarat på frågor i mejl samt skickat referenser till journalisten. Det framgick inte vilka experter som var kritiska utan även här var det generella påståenden. Det framgick inte heller att den medverkande experten som kritiserade vårt arbete aldrig sett en föreläsning samt att han är professor i socialt arbete och inte i beroende- och missbruksfrågor. Vidares påstods det i inslaget att miljontals skattepengar går till Scientologirörelsen. Detta är en total osanning. Riksorganisationen för ett drogfritt Sverige ger inga pengar till Scientologirörelsen och är inte en del av denna rörelse.

AKTUELL BESTÄMMELSE

Sveriges Television AB (SVT) ska utöva sändningsrätten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (13 § i sändningstillståndet).

Kraven på opartiskhet och saklighet tillämpas enligt granskningsnämndens praxis i princip fullt ut på programledare, reportrar och andra som genom sin ställning i ett program kan uppfattas som företrädare för programföretaget. Med hänsyn till den vidsträckta yttrandefriheten kan kraven ställas lägre i fråga om intervjuade, debattdeltagare och andra så kallade tillfälliga medverkande. Om allvarlig kritik riktas mot en klart utpekad part ska dock den kritiserade få bemöta eller kommentera kritiken. Som regel ska detta ske i samma program eller inslag.

Av betydelse för bedömningen är också bestämmelsen om att Sveriges Television ska stimulera till debatt, kommentera och belysa händelser och skeenden samt granska myndigheter, organisationer och företag som har inflytande på beslut som rör medborgarna (8 § i sändningstillståndet). Denna skyldighet innebär enligt granskningsnämndens praxis att ett program eller inslag kan ha en kritisk infallsvinkel utan att strida mot kravet på opartiskhet.

Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden har granskat inslaget mot bakgrund av anmälan. Granskande inslag av detta slag ligger i linje med SVT:s granskningsskyldighet. Nämnden anser att inslaget inte strider mot kraven på opartiskhet och saklighet.

Detta beslut har fattats av granskningsnämndens ordförande Dag Mattsson efter föredragning av David Claesson.

På granskningsnämndens vägnar

Dag Mattsson

David Claesson